

ชื่อเรื่อง การดูแลผู้ป่วยโรคหอบหืดอักเสบ” กรณีศึกษา 2561

ผู้จัดทำนางลลิตา สารีบุตรพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตึกผู้ป่วยในเด็ก โรงพยาบาลชุนซ์

บทคัดย่อ

โรคหอบหืดอักเสบ (Bronchitis) โดยทั่วไปเป็น โรคไม่รุนแรง แต่หาก เกิดการอักเสบเรื้อรังของ หลอดลมอาจส่งผลทำให้หลอดลมของผู้ป่วยมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสารก่อภูมิแพ้มากกว่าคนปกติ (Hyperreactive airway disease) การดำเนินของโรคจะรุนแรงกว่าผู้ป่วยทั่วไป ในรายที่ไม่ได้รับการรักษาดูแล อย่างถูกต้อง การอักเสบเรื้อรังของหลอดลมนี้จะนำไปสู่การเกิดพังผืดหรือการหนาตัวของผนังหลอดลม มีผล ทำให้มีการอุดกั้นของหลอดลมอย่างถาวร กลายเป็นโรคเรื้อรัง เช่นโรคหอบหืด (Ashtma)ซึ่งส่งผลกระทบต่อ คุณภาพชีวิตของเด็กและครอบครัวระยะยาว

จากข้อมูลเวชระเบียน สถิติการเข้ารับการรักษาในตึกผู้ป่วยเด็กของโรงพยาบาลชุนซ์ ปี 2559 มี ผู้ป่วยโรคหอบหืดอักเสบเฉียบพลันจำนวน 282 ราย , ปี 2560 จำนวน 208 ราย และในปี 2561 จำนวน 306 ราย นับได้ว่าโรคหอบหืดอักเสบเฉียบพลันเป็นโรคที่ติดอันดับ Top 5 ในตึกของผู้ป่วยเด็ก ทุกปี ผู้ป่วยบางรายเข้ารับการรักษาด้วยโรคหอบหืดอักเสบเรื้อรังจนการดำเนินโรครุนแรงขึ้น โดยในปี 2559 มีผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคหอบหืดไวผืดปกติ (Hyperreactive airway disease) จำนวน 7 ราย , ปี 2560 จำนวน 10 ราย และปี 2561จำนวน 27 ราย จะพบว่าผู้ป่วยโรคหอบหืดไวผืดปกติมี แนวโน้มสูงขึ้น ผู้ป่วยกลุ่มนี้ต้องได้รับการรักษาโดยการพ่นยาที่บ้านและติดตามอาการต่อเนื่อง หาก สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องอาการของผู้ป่วยจะดีขึ้นตามลำดับและสามารถหยุดยาได้ในที่สุด

โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคหอบหืด อักเสบเพื่อให้ผู้ป่วยหายจากโรคที่เป็นโดยเร็ว ได้รับความปลอดภัยและป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการพยาบาลตามหลัก 7 Aspects of care และ Patient Care Process มาประยุกต์เป็น แนวทางในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการศึกษาดูแลผู้ป่วยเด็กโรค หอบหืดอักเสบในตึกผู้ป่วยเด็ก พบว่าผู้ป่วยมีปัญหาทางการพยาบาลทั้งหมด 4 ปัญหา ระหว่างผู้ป่วยนอนพัก รักษาตัวที่ตึกผู้ป่วยเด็ก ได้ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง รวบรวมปัญหาวางแผนการพยาบาลและวางแผน จำหน่าย ปัญหาทั้งหมดได้รับการแก้ไข นอกจากนี้พบว่า โรคหอบหืดอักเสบที่มีภาวะ หลอดลมไวผืดปกติ (Hyperreactive airway disease) เป้าหมายของการรักษาคือควบคุมอาการให้เป็นปกติ สิ่งสำคัญคือการพ่น ยาอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง ผู้ป่วยบางรายยังพบปัญหาการพ่นยาผิดวิธี การขาดยา ยาสูญหายหรือกระบอกสูด ยาสูญหายจึงมีแนวคิดจัดทำนวัตกรรม “ถุงกันหอบ” โดยออกแบบเพื่อเป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับเก็บอุปกรณ์ การพ่นยา ช่างถุงมีรายละเอียดรูปภาพวิธีปฏิบัติการพ่นยาผ่านกระบอกสูด เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการดูแล พ่นยาแก่ผู้ป่วย ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลและเสริมความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยแก่บิดา มารดาหรือญาติผู้ดูแลเมื่อกลับบ้าน จากการทดลองใช้นวัตกรรม“ถุงกันหอบ”เป็นสื่อการสอนพ่นยาแก่ญาติ ผู้ป่วย พบว่า อัตรา ญาติผู้ป่วย ที่ได้รับการสอนมีความรู้และสามารถ พ่นยา MDI ผ่านกระบอกสูดยา (Spascer)ได้ถูกต้องร้อยละ 80

ผลที่ได้จากการศึกษา

1.ทราบถึงปัญหาและผลลัพธ์ทางการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคหอบหืดอักเสบ และเพิ่มคุณภาพการดูแลผู้ป่วยเด็กโรคหอบหืดอักเสบที่มารับบริการที่ตึกผู้ป่วยเด็ก

2.เป็นแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลโรคหอบหืดอักเสบทั้งชนิดเฉียบพลันและเรื้อรัง แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

3. เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานใช้เป็นสื่อการสอน การพ่นยา แบบ **Metered Dose Inhaler; MDI** ผ่านกระบอกพ่นยา (Spascer) และญาติผู้ดูแลมีความรู้การพ่นยาแบบ **Metered Dose Inhaler; MDI** ผ่านกระบอกพ่นยา (Spascer) ให้กับผู้ป่วยโรคหอบหืดไวผิดปกติ (Hyperreactive airway disease) ได้ถูกต้อง

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึง การดูแลผู้ป่วยเด็กโรคหอบหืดอักเสบ ปัญหาที่สำคัญคือความกังวลเกี่ยวกับโรคและโอกาสที่จะหายเป็นปกติของผู้ป่วย บทบาทพยาบาลต้องอธิบายพยาธิสภาพ แนวทางการรักษา และการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ญาติผู้ดูแลมีความเชื่อมั่นว่าโรคนี้อาจหายเป็นปกติได้ ทำให้เกิดการรับรู้ที่ตรงกัน เห็นคุณค่าในการดูแลผู้ป่วยอย่างถูกต้อง